בית שמאי אומרים אין ממאנין אלא ארוסות ובית הלל אומרים ארוסות ונשואות. ב"ש אומרים בבעל (א) ולא ביבם וב"ה אומרים בבעל וביבם. ב"ש אומרים בפניו ובית הלל אומרים בפניו ושלא בפניו. ב"ש אומרים בב"ד וב"ה אומרים בב"ד ושלא בב"ד. אמרו להם ב"ה לבית שמאי ממאנת והיא קטנה אפילו ד' וה' פעמים אמרו להם ב"ש אין בנות ישראל הפקר אלא ממאנת וממתנת עד שתגדיל ותמאן ותנשא:

גמ' אמר רב יהודה אמר שמואל מאי טעמא דבית שמאי לפי שאין תנאי בנשואין ואי נשואה תמאן אתי למימר יש תנאי בנשואין. נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר לפי שאין תנאי בחופה. מסר האב לשלוחי הבעל מאי איכא למימר לא פלוג רבנן. ובית הלל מידע ידעי דנישואי קטנה דרבנן נינהו. רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו טעמא דבית שמאי לפי שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות. נכנסה לחופה ולא נבעלה מאי איכא למימר לא ניחא ליה דתיהוי חופה דאיסורא. מסר האב לשלוחי הבעל מאי איכא למימר לא פלוג רבנן. ובית הלל כיון דאיכא קדושין וכתובה לא אתו למימר דבעילתו בעילת זנות. רב פפא אמר טעמא דב"ש משום פירי טעמא דב"ה משום פירי. טעמא דב"ש משום פירי דאי אמרת נשואה תמאן שמיט ואכיל להו מינה דסוף סוף למיפק קיימא. ובית הלל אדרבה כיון דאמרת תמאן אשבוחי משבח להו. סבר דאי לא עייצי לה קרוביה ומפקי לה מיניה. רבא אמר היינו טעמא דב"ש שאין אדם טורח בסעודה ומפסידה וב"ה תרוייהו ניחא להו (ג) כי היכי דליפוק עלייהו קלא דאישות: ב"ש אומרים בבעל וכו': אמר ר' אושעיא ממאנת למאמרו ואינה ממאנת לזיקתו אמר רב חסדא מאי טעמא דר' אושעיא מאמר דמדעתה מציא עקרא זיקה דבעל כרחה לא מציא עקרא והרי ביאה דבעל כרחה ומציא

טעמא דב"ש לפי שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות.

אין ממאנין. יתומה שהשיאוה אמה ואחיה אלא מן הארוסין: בבעל. אבל אם מת ולא מיאנה בו ונפלה לפני יבם אינה יוצאת במיאון אלא ממתין עד שתגדיל ותחלוץ: אין בנות ישראל הפקר. ואפי' מן הארוסין לא תמאן ותאסר לאחר ותחזור ותמאן אלא ממאנת בזה וממתין מלארוס לאחר עד שתגדיל ויהיו קדושין גמורים ולא תוכל עוד משני במיאון: וממתן. בראשון ותנשא ובגמרא פריך הא מיאנה בו כבר חדא זימנא:

גמ' מ"ט דב"ש. דאמרי נשואה לא ממאנה, הא קטנה היא: לפי שאין תנאי. מועיל בנשואין של גדולה ואפי' הוה ליה תנאה בשעת קדושין אתולי אתליה בשעת ביאה וחופה ואיילא להו קדושין קמאי ואי אמרת נשואה קטנה תמאן לא ידעי אינשי דמשום קטנות הוא אלא אמרי תנאה ה"ל בנישואין ואתו למימר יש תנאי בנישואי גדולה: נכנסה לחופה כו' מאי איכא למימר. לב"ש אמאי לא ממאנת דקאמרי אין ממאנין אלא ארוסות ומשמע לאפוקי נכנסה לחופה או שנמסרה לשלוחי הבעל דנפקא לה מכלל ארוסה: לפי שאין תנאי מועיל בחופה. ואי אמרת קטנה שנכנסה לחופה ולא נבעלה תמאן אמרי תנאה הוה להו ואתי למימר יש תנאי בחופה: מסר האב. מסרה האב לשלוחי הבעל מאי איכא למימר, א"כ. אתי למימר תנאי מועיל במסירה ...

קשה על תנאי וכנסה סתם קאמר שמואל דאין צריכה גט ומוקי אביי פלוגתייהו בבעל דנופרש טעמא דרב שאין אדם בועל בעילתו בעילת זנות אלמא אפילו בבעל לשמואל יש תנאי בנישואין וב"ה נמי לא פליגי אלא משום דסברי דליכא למיגזר דמידע ידעי דנישואי קטנה דרבנן נינהו אבל הא מודו דאין תנאי בנישואין וריב"ן הגיה כאן אמר רב יהודה אמר רב ואר"י מ"מ תיקשה *לרבא דאמר התם (דף עג:) בטעות אשה גרידתא מודה רב דיש תנאי בנישואין ועוד דאפי' נכנסה לחופה ולא נבעלה קאמר הכא דאין תנאי בחופה ונראה לר"י דאביי לא היה מפרש טעמא דב"ה משום דמידע ידעי כו' אלא משום דיש תנאי בנישואין וסוגיא דהכא כעולא אמר ר' אלעזר דאמר התם המקדש על תנאי ובעל ד"ה צריכה הימנו גט דאין תנאי בנישואין (ד) וגרס הכא אמר רב יהודה אמר רב דלשמואל בנכנסה לחופה ולא נבעלה יש תנאי והא דאמר אביי לעיל בס"פ האשה רבה (דף צה:) גבי פלוגתא דרב ושמואל דיבמה הרי היא כאשת איש דאמר אביי לחד לישנא דשמואל אדר' ינאק נפחא קאי דמפרש מילתיה דרבי יוסי משום דאין תנאי בנישואין ...

תוס' חד מקמאי פרק בית שמאי